

НАПРЯМ 6. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Стефанів Ігор Федорович

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,

Західноукраїнський національний університет

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-253-4-19>

НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Кожен суб'єкт господарювання у власній діяльності використовує позичковий капітал з метою забезпечення стабільності фінансування економічних процесів. Одним із його видів, що є відносно простим у залученні й управлінні, є банківський кредит. Високий рівень ефективності його використання вимагає наявності інших факторів виробництва, які можуть слугувати індикатором значного рівня кредитоспроможності, що свідчить про можливість вчасно та у повному обсязі погасити борг. Вдало сформована система управління ризиками, оптимально підібрані методи кругообороту капіталу здатні забезпечити високий рівень його ліквідності, а отже й сформувати достатній рівень платоспроможності та кредитоспроможності.

Більшість сучасних вчених притримуються точки зору, що оптимізація фінансових процесів, розробка дієвої політики управління ресурсами, підбір та реалізація ефективних управлінських рішень є основним напрямком нормалізації процесів використання капіталу, підвищення якості його управління, а отже і забезпечення можливості раціонально використовувати залучені активи [1].

Здатність суб'єкта господарювання швидко стабілізувати процеси кругообігу капіталу і визначають його стійкість у

поточному періоді та майбутньому, можливість отримувати сталу, оптимальну величину прибутку, високий рівень ліквідності ресурсів, забезпечуючи при цьому постійний розвиток.

Можливість підтримки високого рівня кредитоспроможності визначається результатами оптимізації процесів управління капіталом, які сприяють забезпеченню швидких темпів його накопичення та підтримання на високому рівні його ліквідності, що у будь який момент може гарантувати можливість вчасного вилучення його частини із обороту та повернення власнику, забезпечуючи погашення відсотків за використання кредиту.

Варто виокремити основні фактори, ефективно управляючи якими можна досягнути високого рівня кредитоспроможності, а саме:

- ліквідність ресурсів;
- прибутковість основної діяльності;
- рентабельність активів;
- оборотність капіталу;
- фінансова стійкість.

Суб'єкт господарювання здатен підвищити рівень ліквідності активів за рахунок оптимізації структури оборотних коштів, шляхом ефективно організації виробничого циклу, мінімізації вартості непродуктивних виробничих запасів, зниження рівня втрат у незавершеному виробництві, скорочення термінів інкасації дебіторської заборгованості. Загальним напрямком діяльності тут є управління процесами перерозподілу активів на користь фондів обігу із одночасним забезпеченням прийняттого рівня якості виробничих процесів. Саме так можна збільшити питому вагу ліквідних активів у структурі капіталу підприємства.

Варто зазначити, що значно скоротити тривалість виробничого циклу дуже складно без різкого зниження якісних параметрів готової продукції. Проте у підприємства залишаються можливості з оптимізації процесів накопичення виробничих запасів, що може сприяти скороченню термінів підготовки процесу виробництва.

Використовуючи сучасні системи управління готовою продукцією та запроваджуючи електронні форми розрахунків за

відвантажені товари та надані послуги можна значно скоротити тривалість фінансового циклу і позитивно впливати на грошову масу, а отже, і на рівень ліквідності активів.

Стабільність фінансового стану та зростання рівня фінансової стійкості може бути досягнуте за рахунок стабілізації грошових потоків та оптимізації виробничих систем і відносин із споживачами продукції. У такому випадку можна забезпечити сталий рівень прибутку, рентабельності і отримати оптимальні темпи накопичення капіталу.

Якщо підприємство здатне ефективно підтримувати кругообіг оборотних активів, то це надає йому змогу оптимізувати їх структуру, забезпечує можливість вчасного погашення дебіторської та кредиторської заборгованості, сприяє нарощенню обсягів накопиченого капіталу і надає можливість оперативно здійснювати перерозподіл між активами, що забезпечують операційну діяльність та тими, що формують розвиток. При цьому є змога використовувати короткотермінові та довготермінові позики, гарантуючи їх погашення, використовуючи різні типи ресурсів. При цьому досягається оптимальне співвідношення між власним капіталом та запозиченим.

У тому випадку коли підприємство нормалізувало процеси оборотності ресурсів, обрало оптимальну амортизаційну політику, то результатом може бути стабілізація рівня його доходів, що позитивно позначатиметься на виробництві, на формуванні ефективної системи організації економічних, виробничо-господарських процесів, зростанні обсягів та якості продукції.

Забезпечення високого рівня ефективності господарських операцій є неможливим без використання фінансового планування, в тому числі розробки короткотермінових оперативних фінансових планів, що передбачають заходи із підвищення рівня оборотності активів. За рахунок їх запровадження можна у часі синхронізувати вхідні та вихідні грошові потоки, забезпечуючи стабілізацію позитивного грошового потоку, отримуючи прогнозований рівень прибутку.

Використовуючи методи диверсифікації активів, альтернативні форми та напрямки інвестування можна нормалізувати грошовий оборот та отримати запланований рівень ліквідності активів [4]. А, застосовуючи на практиці новітні форми управління капіталом, упроваджуючи фінансові та економічні інновації, що сприяють підвищенню ефективності процесів управління ресурсами суб'єкт господарювання має змогу забезпечити сталість процесів розвитку.

Для максимізації ефективності господарських процесів варто розвивати спеціалізацію, як у системах управління фінансами, так і у виробництві, намагаючись досягнути запланованого результату, функціонально пов'язуючи операційні заходи із загальними цілями підприємства. Вдало поєднуючи процеси управління внутрішніми та зовнішніми ресурсами, стабілізуючи систему договірних відносин, підвищуючи рівень власної концентрації на отриманні бажаних результатів можна нарощувати до певної межі рівень рентабельності, зберігаючи простою в управлінні систему ризик-менеджменту.

Суб'єкт господарювання, намагаючись досягнути оптимального рівня кредитоспроможності може формувати і використовувати комплексні форми застави, використовуючи матеріальні та нематеріальні об'єкти власності, формуючи оптимальний портфель активів. Саме такий підхід може бути найбільш ефективним, забезпечуючи повернення кредитних ресурсів та можливість оперативного контролю за процесами їх управління.

Використовуючи інші форми фінансового забезпечення, гарантії держави, кредитних установ, кошти, що виділяються на виконання держаного замовлення, диверсифікуючи джерела ресурсів та оптимізуючи їх вартість та терміни використання можна ефективно управляти власним та позиковим капіталом, підвищувати рентабельність активів, нарощувати прибуток, досягаючи поставлених цілей та завдань.

Список використаної літератури:

1. Вдовенко Л. О. Економічна сутність та значення кредитоспроможності підприємств. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/ekonomichna-sutnist-ta-znachen-nya-kreditospromozhnosti-pidpriemstv.html>.

2. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 42–45.
3. Іщенко Н. М., Олійник О. М. Кредитоспроможність сільськогосподарських підприємств: аналіз факторів, що формують резерви її зростання. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 15. С. 89–95.
4. Стецюк П. А., Гудзь О. Є. Управління кредитоспроможністю підприємства: теоретичні та практичні аспекти. *Облік і фінанси*. 2014. № 3 (65). С. 110–116.
5. Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В. Організація фінансового планування на підприємстві. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 4 (04). С. 100–106.
6. Шептуха О. М., Лаптева А. Ю. Оцінка кредитоспроможності позичальника за допомогою дискримінантного аналізу. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 6. С. 25–28.